

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producteren
Afdeling Water en bodem

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
www.vrom.nl

Kenmerk
DP/2009021174

Datum 23 maart 2009
Betreft beantwoording kamervragen leden Neppérus (VVD) en Jansen (SP)
over legionellapreventie (2080913830)

Geachte Voorzitter,

De leden Neppérus (VVD) en Jansen (SP) hebben schriftelijke vragen gesteld over legionellapreventie (ingezonden 17 februari 2009). Hierbij doe ik u mijn antwoorden op de gestelde vragen toekomen.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het radioprogramma «De praktijk»¹ over legionellapreventie?

Antwoord
Ja.

Vraag 2

Onderschrijft u de mening van een geïnterviewde inspecteur van waterleidingbedrijven, dat 90 procent van de beheersplannen niet goed wordt uitgevoerd en niet wordt gecontroleerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hieraan doen?

Antwoord
De VROM-Inspectie kan uit de controlegegevens van de afgelopen jaren aangeven dat gemiddeld circa 80% van de gecontroleerde prioritaire instellingen bij de eerste controle niet voldoet aan de eisen voor legionellapreventie. Dat betreft dan het uitvoeren van een risicoanalyse, het uitvoeren van het beheersplan en het bijhouden van een logboek. Bij hercontroles blijkt circa 90% wel te voldoen. Indien instellingen na hercontrole nog niet voldoen gaat de VROM-Inspectie over tot bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke handhaving. Op basis van de Waterleidingwet is door de VROM-Inspectie in 2008 tegen gebouweigenaren 62 keer bestuursrechtelijk opgetreden en 14 keer strafrechtelijk, vanwege het niet voldoen aan de bepalingen inzake legionellapreventie.

Met de waterleidingbedrijven is afgesproken dat jaarlijks, afhankelijk van de risicoklasse, een derde of een zesde deel van deze instellingen gecontroleerd wordt, zodat elke prioritaire instelling eens in de drie of zes jaar wordt gecontroleerd. Zoals hiervoor is beschreven, is het uiteindelijke resultaat dat de gecontroleerde instellingen op enig moment de regelgeving volledig naleven. Na een controleactie kan het niveau van naleving teruglopen. Het is dus van belang om het nalevingsniveau niet alleen op een hoog niveau te brengen, maar ook te houden. Daartoe is in de loop van 2008 een interventiestrategie voor legionellapreventie ontwikkeld, die als doel heeft dat eind 2011 bij een eerste controle ten minste 80% van de instellingen de wet- en regelgeving op het gebied van legionellapreventie goed naleeft. Door aangescherpte afspraken met de waterleidingbedrijven zullen dossiers sneller worden overgedragen aan de VROM-Inspectie voor bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke handhaving. Daarnaast biedt de interventiestrategie andere mogelijkheden om de naleving te bevorderen; door het inzetten van communicatie en het beschikbaar stellen van kennis en ervaring, kunnen onbewuste niet-nalevers veranderen in bewuste nalevers.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Produceeren
Afdeling Water en bodem

Datum
23 maart 2009

Kenmerk
DP/2009021174

Vraag 3

Heeft u inzicht in de mate waarin gebrekkige installaties het gevolg zijn van gebouweigenaren die hun verantwoordelijkheid niet nemen, dan wel van installateurs die slecht werk afleveren?

Antwoord

Volgens het rapport "Opwarmen leidingwater in woningen t.g.v. stadsverwarming" dat ik u per brief van 21 augustus 2007 (Kamerstuk 26 442, nr. 33) heb aangeboden, bleek in 2/3 van de beschouwde woninginstallaties de temperatuur van het drinkwater incidenteel of regelmatig te hoog te zijn. Het gaat hier overigens niet om de collectieve installaties bij prioritaire instellingen, waar de vorige vraag betrekking op heeft. Het rapport heeft echter wel aanleiding gegeven tot verbetermaatregelen in de installatiebranche. De branche (Uneto-VNI) heeft daartoe ook zelf initiatieven genomen, onder andere in de vorm van een actieplan. Uneto/VNI heeft ook de Stichting Bouwresearch (SBR) opdracht gegeven om installatieconcepten uit te werken. Deze installatieconcepten zijn inmiddels uitgezet bij de installateurs. Samen met de branche gaat de VROM-Inspectie in 2010 onderzoeken wat de stand van zaken is rond de implementatie van die concepten en of nog vervolgacties noodzakelijk zijn. De start van dit project is eind 2009.

Gebrekkige installaties kunnen ook worden veroorzaakt door de gebouweigenaar/beheerder, bijvoorbeeld door het buiten gebruik stellen van tappunten of langdurige leegstand van (delen van) gebouwen, waardoor dode leidingen ontstaan. Voor zover het prioritaire instellingen betreft, maakt controle hiervan deel uit van de activiteiten die onder het antwoord op vraag 2 zijn beschreven.

Vraag 4

Welke publiekrechtelijke en/of strafrechtelijke middelen staan u ter beschikking om op te treden tegen installateurs die slecht werk afleveren? Hoe vaak zijn deze middelen afgelopen jaar daadwerkelijk ingezet?

Antwoord

Het Bouwbesluit stelt technische eisen aan drinkwaterinstallaties. Gemeenten houden toezicht op de naleving daarvan en hebben bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen om naleving zonnodig af te dwingen. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld een aanwijzing geven (bestuursrechtelijk instrument) om tekortkomingen te laten verhelpen. Zij kunnen de werkzaamheden stilleggen, onder last van dwangsom verbeteringen afdwingen of bestuursdwang toepassen. Overtreding van het Bouwbesluit is een economisch delict waartegen ook in dat kader door de gemeente kan worden opgetreden.

Er zijn geen kwantitatieve gegevens bekend over de mate waarin daar de afgelopen jaren door de gemeente tegen is opgetreden. Het is de bedoeling dat het bij vraag 3 genoemde onderzoek van de VROM-Inspectie ook hier inzicht in geeft.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Produceeren
Afdeling Water en bodem

Datum
23 maart 2009

Kenmerk
DP/2009021174

Vraag 5

Concludeert u met ons dat een actievere handhaving en een frequentere inzet van sancties noodzakelijk zijn om serieus werk te maken van legionellapreventie?

Antwoord

Ja. Momenteel wordt daarom ook uitvoering gegeven aan de interventiestrategie, waarover ik u bij brief van 9 juni 2008 (Kamerstuk 26 442, nr. 39) en 15 oktober 2008 (Kamerstuk 26 442, nr. 41) heb geïnformeerd. Hierbij wordt ondermeer ingezet op een actievere handhaving en een frequentere inzet van sancties om een betere naleving van preventievoorschriften te bereiken.

Ik heb gekeken of het mogelijk is om de hoogte van de strafrechtelijke transacties te verhogen. Op hele korte termijn blijkt dit niet mogelijk, omdat binnen de huidige Waterleidingwet geen koppeling is aangebracht met de Wet Economische Delicten. Overtredingen kunnen daarom alleen als kantonfeiten worden afgehandeld. De hoogte van de transacties is daardoor lager dan in bepaalde gevallen gewenst. In de nieuwe Drinkwaterwet, die volgens de planning eind 2009 in werking treedt, is de koppeling met de Wet Economische Delicten wel aangebracht. Voor deze nieuwe wet zet ik ook in op de versterking van de strafrechtelijke handhaving via het instrument Bestuurlijke Strafbeschikking. Het bestuur kan hiermee zelf een strafrechtelijke boete leggen. De boetebedragen per overtreding moeten nog worden vastgesteld, maar zullen flink hoger worden dan in de huidige situatie.

Hoogachtend,
de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

dr. Jacqueline Cramer

¹ AVRO, Radio 1, 16 februari 2009.